Relacja z lipcowego posiedzenia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

Kategoria: Aktualności
Opublikowano: czwartek, 21, lipiec 2022 10:45
Małgorzata Orłowska
Odsłony: 387

Zmiana taryf za zbiorowe zaopatrywanie w wodę, wdrażanie programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, a także kwoty przeznaczane na system nieodpłatnej pomocy prawnej – to główne tematy posiedzenia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która odbyła się 19 lipca br.

Posiedzeniu przewodniczył Paweł Szefernaker, Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Możliwości wzrostu taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę lub zbiorowe odprowadzanie ścieków

Marek Wójcik ze Związku Miast Polskich nakreślił kilka kontekstów sprawy. Po pierwsze to kwestie przyszłości, tego, w jaki sposób można modernizować infrastrukturę, jakie rozwiązania przyjmować, które będą sprzyjały oszczędzaniu wody. Drugi kontekst dotyczy taryf. Marek Wójcik wyraził żal pod adresem Wód Polskich za to, że nie chcą one uwzględnić postulatów strony samorządowej dotyczących kształtowania taryf. Zdaniem strony samorządowej nie uwzględniane są koszty, które samorządy ponoszą z tego tytułu, co z kolei będzie skutkowało problemem z utrzymaniem infrastruktury technicznej. Podczas dyskusji zaznaczono, że jednym z zadań Wód Polskich jest regulacja, czyli nadzór nad stawkami za wody i za ścieki. Zwracano uwagę na duże rozbieżności w poszczególnych gminach. Taka sytuacja skłoniła do unifikacji stawek.

Przedstawiciel Wód Polskich mówił, że z samorządów napłynęło tylko 10 procent wniosków o zmianę taryfy. Do Wód Polskich wpłynęło 275 wniosków o skrócenie taryf. Zaznaczył także, że ich niepokój budzi raport o uchodźcach z Ukrainy w największych polskich miastach, który mówi o zwiększeniu się liczby mieszkańców. Zwrócono uwagę, że jednocześnie miejskie MPWiK raportują o spadku sprzedaży. Przekazano też informację, że ok. 200 gmin zdecydowało się dopłacać do ceny wody i ścieków. Przedstawiciel Wód Polskich poinformował również, że na KWRiST omyłkowo zostało przesłane sprawozdanie z działalności.

Do wypowiedzi prezesa Wód Polskich odniósł się Krzysztof Dąbrowski z Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie. Nakreślił również obecną sytuację w branży wodociągowej. Po pierwszym kwartale 70 proc. przedsiębiorstw odnotowało straty. Zaznaczył też, że kwestia kwestionowania dywidendy jest argumentem poza prawnym. Odnosząc się do raportu o uchodźcach z Ukrainy stwierdził, że temat jest wyjątkowo złożony. Krzysztof Dąbrowski zaapelował, że przy dzisiejszych realiach, czyli zmniejszonych przychodach a z drugiej strony przy drastycznie zwiększonych kosztach, niezbędne jest ponowne procedowanie wniosków taryfowych. Zaapelował również do samorządowców, by zwrócili uwagę na stan swoich przedsiębiorstw. Zaproponował też, by wnioski i skrócenie taryf były procedowane w trybie pilnym.

Swoje zaniepokojenie wyraziła też strona społeczna. Jej przedstawiciel zaapelował, by rozpatrywać wnioski taryfowe indywidualnie. Strona samorządowa zaapelowała, by ustanowić standard dla ceny wody. Strona rządowa przyznała, że rząd stoi na stanowisku, że woda nie powinna drożeć. Zaproponowano też następujące rozwiązanie – jeśli przedstawiciel Izby Wodociągów wniesie w imieniu większości MPWiK do rządu wniosek o rozpoczęcie nowego procesu taryfowego, to rząd od 1 września uruchomi nowy proces taryfowy na kolejne lata. Nie może być jednak mowy o upraszczaniu wniosków.

Głos w dyskusji zabrał też Grzegorz Kubalski, Zastępca Dyrektora Biura ZPP. Zaznaczył, że Wody Polskie są regulatorem cen. Nie są natomiast od tego, by wymuszać sprzedaż wody i odbioru ścieków poniżej stawki, która jest stawką ekonomiczną. Zaproponował uruchomienie rządowego programu dopłat do wody i ścieków. Zaapelował do Wód Polskich, by zajmowały się stroną ekonomiczną, a nie

Phoca PDF

pouczaniem samorządów.

Wdrażanie Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład

Wiceprezes Banku Gospodarstwa Krajowego poinformował, że program znajduje się obecnie w trakcie edycji dotyczącej specjalnych stref ekonomicznych. Zakończyła się edycja dotycząca gmin z terenów popegeerowskich. Proces realizacyjny to 2384 podpisanych umów. Daje to 59% wszystkich inwestycji objętych dofinansowaniem. W tym momencie programu, samorządy powinny rozpocząć postępowania przetargowe. Do 18 sierpnia potrwa czas na rozpoczęcie postępowania przetargowego. 2384 procesy już się zakończyły. Z danych wynika, że program jest realizowany w sposób szybszy niż zakładano w programie. BGK zobowiązał się do przeprowadzenia ankiety – jej przeprowadzanie zostało przedłużone ze względu na niską responsywność.

Michał Baj, prezes BGK podkreślił, że większość inwestycji które toczą się obecnie to te, które wnioskodawcy zgłosili jako trwające powyżej 12 miesięcy, to również te, w których są dopuszczalne etapowania wydatkowania. Największym powodzeniem cieszą się inwestycje z zakresu infrastruktury drogowej i wodno-kanalizacyjnej. Na początku roku samorządowcy chętniej podpisywali umowy o niższej wartości. Z czasem apetyt co do umów o większej wartości wzrósł.

Jacek Brygman ze Związku Gmin Wiejskich RP zaznaczył, że strona samorządowa wielokrotnie podkreślała, że tak dużego wsparcia dla jst jeszcze nie było. Wiele gmin poczuło nadzieję, że w końcu uda im się zrealizować zadania inwestycyjne, na które mieszkańcy czekali od lat. W wielu samorządach umowy nie zostały jednak jeszcze zawarte, a zatem nadzieje są rozwiewane przez wyniki przetargów. Nikt w samorządach przygotowując wnioski i kosztorysy nie przewidywał takiego wzrostu inflacji i zmiany cen w budownictwie. Nikt nie przewidywał też wojny w Ukrainie, która ma wpływ na zmiany cen. Podał przykłady konkretnych gmin, które napotykają na duże problemy z przetargami. Jacek Brygman wyraził żal, że nie doszło do spotkania grupy roboczej. Wnioski ZGWRP dotyczą dalszego przedłużenia ważności promes ze zgodą na ograniczenie zakresu zadań. Kolejny wniosek dotyczy zmiany częstotliwości płatności dla firm wykonawczych. Padła też propozycja rozważenia opcji, by to samorząd zaciągał krótkoterminowy kredyt z BGK na potrzeby promesy. Strona samorządowa zasygnalizowała również, że od gmin płyną głosy o odrzuconych wnioskach – poproszono zatem o informację o powody odrzucenia. Za zasadne uznano zwołanie posiedzenia Zespołu Roboczego.

Rządowa Tarcza Antyinflacyjna gospodarstw domowych oraz wszystkich instytucji publicznych

We wniosku chodzi o zrównanie stawki VAT za ogrzewanie olejem opałowym, gazem propan – LPG, do takiego samego poziomu, jakim dzięki Rządowej Tarczy Antyinflacyjnej objęte są energia elektryczna oraz gaz ziemny. Przy pierwszej tarczy osłonowej strona samorządowa zwracała uwagę na wybiórcze potraktowanie niektórych nośników energii. Obecnie kolejny projekt ustawy trafił do Sejmu w sprawie przedłużenia ochrony taryfowej dla jednostek organizacyjnych samorządu w odniesieniu do tych, które są zasilane gazem ziemnym. Strona samorządowa zwróciła uwagę, że z gazu ziemnego korzysta ¼ jednostek, natomiast ¾ są pozbawione tej możliwości przez brak osieciowania. Strona samorządowa wniosła o objęcie podobnymi regulacjami pozostałą część w odniesieniu do tych samych odbiorców końcowych. Oczekiwane są rozwiązania w imię sprawiedliwości społecznej. Podkreślano, że jeśli nie będzie odpowiednich regulacji, to samorządy nie sprostają możliwościom utrzymania niektórych bardzo istotnych jednostek organizacyjnych. Przewodniczący KWRiST przyznał, że zna problemy samorządów w tym zakresie, ale na uwadze należy też mieć koszty dla budżetu państwa. Wiceminister Małgorzata

Phoca PDF

Golińska zaznaczyła, że to jeden z priorytetów, nad którymi dziś pochyla się rząd. Wiele z tych kwestii było omawiane podczas posiedzenia Rady Ministrów, które odbywało się równocześnie z Komisją Wspólną. Powiedziała też, że konieczne będą konsultacje z Ministerstwem Finansów. Postanowiono, że temat będzie kontynuowany podczas posiedzenia Zespołu Energii, Klimatu i Środowiska.

Nieodpłatna Pomoc Prawna i Nieodpłatne Poradnictwo Obywatelskie oraz Edukacja Prawna

Sprawę przybliżył Grzegorz Kubalski. W Polsce działa system nieodpłatnej pomocy prawnej – to system prowadzony przez powiaty i miasta na prawach powiatu i jest finansowany z dotacji, która ma pokrywać koszty jego funkcjonowania. Gdy system zaczynał funkcjonować, tzw. kwota bazowa wynosiła 5150 zł. Kwota ta jest co roku podnoszona, ale relatywnie o niewiele. W projekcie rozporządzenia na rok 2023 została zaproponowana kwota na poziomie nieco ponad 6100zł. Takie wynagrodzenie w przeliczeniu na jeden punkt staje się za niskie do tego, aby zachęcić prawników do prowadzenia porad w punktach. Uwaga strony samorządowej dotycząca kwoty bazowej została odrzucona przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Ministerstwo bazuje bowiem na przewidywaniach dokonanych w roku 2015. Taka sytuacja może doprowadzić do zawalenia się systemu w roku 2024.

Przedstawicielka Ministerstwa Sprawiedliwości wyodrębniła dwie kwestie dotyczące inicjatywy legislacyjnej. Po pierwsze, wysokość dotacji na 2023 rok – MS zaprojektowało dotację w kwocie 6134 zł, jednak obecnie na tę kwotę nie ma zgody ministerstwa Finansów. Jednocześnie zgodziła się co do tego, że istnieje potrzeba waloryzacji kwoty. Druga kwestia to inicjatywa zmiany ustawy w zakresie zmiany limitów na 2024 rok. Jak poinformowała przedstawicielka Ministerstwa Sprawiedliwości, do tej pory nie były prowadzone prace legislacyjne w tym obszarze. Jak zaznaczyła, do tej pory nie padła taka potrzeba ze strony samorządowej. Posiedzenie Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej jest planowane na wrzesień. Strona samorządowa ma przesłać materiał wskazujący na to, że utrzymanie kwoty wskazanej przez Ministerstwo Finansów jest zagrożeniem dla funkcjonowania punktów w przyszłym roku.

Kolejne posiedzenie Komisji Wspólnej odbędzie się 31 sierpnia.

Projekty z opinią pozytywną:

1. Projekt „Warmińsko-Mazurskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026” (Urząd Marsz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego)
2. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków, jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o uzyskanie dyplomu zawodowego albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe
3. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie z dnia z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach
4. Projekt zarządzenia Prezesa Rady Ministrów zmieniającego zarządzenie nr 58 z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw uczenia się przez całe życie i Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji
5. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo -wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków

Phoca PDF

szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania
6. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie portalu danych
7. Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać kanały technologiczne
8. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzorów dokumentów stosowanych
w egzekucji należności pieniężnych
9. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych
10. Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego wycofania pojazdów
z ruchu
11. Projekt rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie znaków i sygnałów drogowych
12. Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach
13. Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r.
14. Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków dystrybucji blankietów dowodów rejestracyjnych
i pozwoleń czasowych
15. Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg krajowych
16. Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie pozbawienia dróg kategorii dróg krajowych

Do dalszych prac skierowano:

1. Projekt ustawy projektu ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych
2. Projekt ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o cmentarzach i chowaniu zmarłych
3. Projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw

Phoca PDF